

Svar på fullmäktigemotion 15/2022: Fullmäktigemotion om ibruktagandet av Someturva i Kyrksläotts grundskolor (fge)

Kommunstyrelsen 27.02.2023 § 74

1149/12.01.03/2022

Beredare	Utbildningsdirektör Astrid Kauber, fornamn.efternamn@kirkkonummi.fi , tfn 09 29671 (växel)
Beslutsförslag	tf. kommundirektör Anna-Kaisa Kauppinen Kommunstyrelsen beslutar 1 ge svaret enligt redogörelsedelen på fullmäktigemotion 15/2022 och vidare föreslå kommunfullmäktige att fullmäktige anser att svaret är tillräckligt och motionen slutbehandlad. 2 justera protokollet för denna paragrafs del vid sammanträdet.
Beslut	Kommunstyrelsen beslutade enhälligt enligt förslaget.
För kännedom	kommunfullmäktige
Redogörelse	<p>Someturva är en tjänst genom vilken eleverna, studerandena eller lärarna anonymt kan anmäla mobbnings- och trakasserisituationer i sociala medier. Experterna inom Someturva går igenom anmälan och skickar användaren ett svar som innehåller juridiska råd, instruktioner och psykosocial första hjälp. Someturva lovar svar inom 0–3 dagar efter kontakten. Someturva hjälper i alla mobbnings- och trakasserisituationer såväl i skolan som utanför den i sociala medier. Someturva används i skolorna i bland annat i Vanda, Esbo, Åbo och Tammerfors.</p> <p>Enligt 29 § i lagen om grundläggande utbildning har en elev rätt till en trygg studiemiljö. Enligt paragrafen ska skolans lärare eller rektor meddela om trakasserier, mobbning, diskriminering eller våld som skett i studiemiljön eller under skolvägen och som kommit till hans eller hennes kännedom till vårdnadshavaren eller någon annan laglig företrädare för den elev som misstänks för detta och för den elev som utsatts för detta. Trots att utredningen av fallen i skolorna på ovan nämnda grunder inte kan kontrakteras ut till Someturva kan lärarna och andra yrkeskunniga som stöder eleverna få stöd från Someturva för att lösa konflikter mellan elever i sociala medier. Lärarna kan uppleva att verktyget ger lättnad i den belastande vardagen. Someturva kan alltså bidra till utredning av mobbnings- och trakasserisituationer i skolan, men den är i praktiken tillgänglig i mobbnings- och trakasserisituationer i sociala medier utanför skolan för alla de barn och ungdomar som omfattas av avtalet.</p> <p>Till exempel i en stad i samma storlek som Åbo skulle Someturva enligt sin statistik i genomsnitt få cirka 560 kontakter/år. Someturva berättar att cirka 85 % blir lösta genom den service som den erbjuder. Enligt statistiken kan man i fråga om Kyrkslätt förutse att en kommun i samma storlek som Kyrkslätt skulle få cirka 50–100 kontakter/år. Someturva erbjuder under avtalsperioden statistikuppgifter om användningsgraden av tjänsten i</p>

samband med separat överenskomna möten. I avtalen har det i allmänhet har inskrivs cirka 2 möten per år.

Det är ändamålsenligt och jämlikt att tjänsten Someturva blir tillgänglig i Kyrkslätt för alla elever och lärare inom den grundläggande utbildningen samt gymnasiestuderande och deras lärare. I Kyrkslätt kommun finns det cirka 5000 elever inom den grundläggande utbildningen och cirka 800 gymnasiestuderande. Anbudet gäller alltså cirka 5800 elever. Det exakta antalet elever och studerande kontrolleras när avtalet ingås.

Kostnaden skulle i fråga om utbildningstjänsterna vara så pass avsevärd att utbildningstjänsterna skulle behöva extra finansiering för kostnaderna om man beslutade aktivera tjänsten. Dessutom kan tjänsten ses som en helhet som kommuninvånarna i större utsträckning har nytta av, för den är inte bunden till skolgång, utan kan användas även i mobbnings- och trakasserisituationer utanför skolan.

I fråga om upphandlingen av tjänsten är det inte nödvändigt att tillämpa upphandlingslagen eftersom det är fråga om en så kallad liten anskaffning under det nationella tröskelvärdet.

Vettigast skulle vara att binda aktiveringen av tjänsten Someturva till en skarv mellan skolornas läsår, t.ex. till starten av läsåret 2023–2024 i augusti 2023.

Efter beställningen är tjänsten genast tillgänglig för alla användare. Man loggar in sig på tjänsten med inloggningskod. Kommunen informerar om den nya tjänsten och erbjuder eleverna och studerandena en inloggningskod. Someturva erbjuder lärarna och annan undervisningspersonal en avgiftsfri expertutbildning om företeelser i sociala medier, ett färdigt lektionsmaterial med undervisningsvideor om företeelsen och tjänsten samt färdiga meddelandemallar för kommunikation till vårdnadshavarna.

Tjänsten används anonymt. För att Someturva ska kunna ge användaren svar, anvisningar och stöd ska användaren i samband med registreringen uppge sitt telefonnummer eller sin e-postadress (kontaktuppgift). Kontaktuppgiften används endast för att producera tjänsten för användaren. Kontaktuppgiften sparas krypterad i ett separat, skyddat datasystem och förvaras separat från det fall som användaren anmält. Den som behandlar fallet vet till exempel inte kontaktuppgiften till personen som fallet gäller. I applikationen efterfrågas bara uppgifter som är nödvändiga med tanke på besvarande av begäran om hjälp. Applikationen frågar inte efter till exempel namn, bostadsort eller andra identifikationsuppgifter med vilka de inblandade kan identifieras. Den enda identifikationsuppgiften som efterfrågas är ålder, för de inblandades ålder kan ha stor betydelse för den juridiska bedömningen av situationen. Uppgifterna överläts inte till tredje parter (utom i de fall där användaren själv ber Someturva att överläta uppgifterna till exempel till polisen). Uppgifterna används inte för

marknadsföring eller annan kommunikation utanför tjänsten. Personuppgifterna bevaras inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Tjänsten Someturvas dataskydd uppfyller kraven i GDPR.

Beslutshistoria

Kommunfullmäktige 24.10.2022 § 92

Fullmäktigegruppen Sannfinländarna i Kyrkslätt / Johanna Järvinen lämnade följande motion vid kommunfullmäktiges sammanträde 24.10.2022:

”Mobbning i skolorna sker inte längre endast i skolorna. Mobbning i sociala medier kan pågå dygnet runt. 90 procent av de unga upplever att mobbning på webben är ett stort problem. Till och med hälften av 12–17-åringarna i Finland har själva upplevt mobbning på webben. När mobbning i skolan inte längre endast begränsas till skolan, utan kan fortsätta dygnet runt, blir det allt svårare för den unga att uthärda mobbningen. Enligt undersökningar har var fjärde elev i årskurs 8 och 9 och till och med 40 procent av flickorna upplevt sexuella trakasserier i sociala medier.

Someturva är en digital tjänst i vilken eleverna kan få hjälp mot trakasserier och mobbning i sociala medier och på webben. Man kan be om hjälp med låg tröskel exempelvis om det spridits grundlösa rykten om en, tagits bilder eller videon utan lov, skickats olämpliga bilder eller meddelanden eller om någon utövar påtryckning eller utpressning i sociala medier. Eleven får tillgång till konkreta handlingsrekommendationer för att lösa situationen, en rättslig bedömning och råd för att säkerställa den psykiska orken.

Hjälpen är personlig och anpassad enligt situationen i fråga. Av de fall som Someturva behandlat har till och med 37 % uppfyllt kännetecknen för brott och i 10 % av fallen har det funnits hot om brott. Man har fått hjälp innan situationen har eskalerats till ett brott. Dessutom är den förebyggande effekten betydande.

Den ungefärliga kostnaden för tjänsten skulle vara ca 5 €/elev/år.

<https://www.someturva.fi/>

Someturva används redan i skolorna i bland annat Vanda, Esbo, Åbo och Tammerfors.

Fullmäktigegruppen Sannfinländarna i Kyrkslätt
Johanna Järvinen”

Utöver av Johanna Järvinen undertecknades motionen också av: Piia Aallonharja, Anneli Granström, Riikka Purra, Ville Salminen, Martin Honkanen, Tony Björk, Antti Kilappa, Pekka M. Sinisalo, Anders Adlercreutz, Patrik Lundell, Carl-Gustaf Kajanti, Kim Liljequist, Markus Myllyniemi, Sanni Jäppinen, Sini Felipe, Pekka Oksanen, Tero Suominen, Johanna Fleming, Katja Ylisiurua, Irja Kekkonen, Ronja Karkinen, Anne-Mari Toikka och Maarit Orko.

Beslut

Kommunfullmäktige sänder fullmäktigemotionen till kommunstyrelsen för beredning.